

Samenvatting opbrengst startbijeenkomst

NETBEWUST BOUWEN RIVIERENLAND

Gemeenten als sleutelspelers

Tijdens de startbijeenkomst Netbewust Bouwen Rivierenland kwamen veel inzichten, vragen en kansen naar voren. Duidelijk werd dat gemeenten een belangrijke rol kunnen spelen in het maken van keuzes en het stellen van kaders, bijvoorbeeld via het omgevingsplan of beleidsvisies. Er is behoefte aan heldere richtlijnen voor zaken als het maximale elektriciteitsvermogen en de inrichting van de openbare ruimte.

Inzicht in netcapaciteit

Tegelijk is er meer inzicht nodig in de beschikbare netcapaciteit – nu en in de toekomst – per locatie, wijk of onderstation. Niet alleen de capaciteit van stations, maar ook van de kabels in de grond.

Kennis opbouwen en delen

Het gaat om gezamenlijke kennisopbouw door te doen, te leren van pilots en praktijkvoorbeelden, en actief ervaringen uit te wisselen over wat wel en niet werkt. Deze leerprocessen functioneren als kraamkamers waarin we samen groeien. Zo ontstaat niet alleen inhoudelijke kennis, maar ook een gedeeld inzicht en een gemeenschappelijke taal tussen betrokken partijen.

Wat hebben woningen nodig?

Netbewust bouwen vraagt daarnaast om heldere afspraken over wat woningen nodig hebben – niet alleen bij nieuwbouw, maar ook in de overgangsfase naar bijvoorbeeld een warmtenet. Denk aan tijdelijke oplossingen zoals het leasen van hybride warmtepompen.

Concrete vervolgstappen

De bijeenkomst leverde ook concrete vervolgstappen op. Er wordt ingezet op het actiever betrekken van bestuurders, het organiseren van gezamenlijke overleggen, en het breder verspreiden van kennis en publicaties. Het betrekken van bewoners is ook genoemd: hun bewustwording en bereidheid om bij te dragen aan netbewuste keuzes is cruciaal. Dat vraagt om heldere communicatie over wat deze keuzes voor hen betekenen.

Vroege afstemming cruciaal

Samenwerking stond centraal. Gemeenten, woningcorporaties, ontwikkelaars en netbeheerders moeten per gebied én over de gebieden heen in een vroege fase met elkaar afstemmen. De opgaven zijn vaak complex en juist bij kleinschalige woningbouwprojecten is afstemming essentieel. Hier geldt: op dit moment is die afstemming vaak te laat. Hoe eerder hoe beter. Afstemming levert meer op als dat in de vroegste fasen van een project gebeurt. Daarbij is het belangrijk om goed in beeld te hebben met wie je samenwerkt, wat ieders rol is en wie eigenaar is van collectieve oplossingen.

Regionale verbinding en leertrajecten

In de regio is behoefte aan verbinding: integraal kijken naar wonen en voorzieningen, gezamenlijke kaders afstemmen en duidelijke ontwikkelrollen vastleggen. Door samen te werken aan casussen, pilots en leertrajecten ontstaat ruimte om bij te sturen en te blijven verbeteren.

Tijd voor actie

Netbewust bouwen vraagt dus om regie, gedeelde kennis en de wil om het samen te doen. De start is gemaakt – nu is het tijd voor actie.

Welke kennis is nodig?

Inzicht en vragen

- o Keuzeruimte gemeente:
 - Welke rol kan de gemeente pakken?
 - En wat betekent dat?
 - Wat kun je vastleggen in bijvoorbeeld kaders?
 - Omgevingsplan en visie
 - Kaders & richtlijnen
 - Bijvoorbeeld maximaal vermogen en inrichting openbare ruimte

Ruimte en verdeling

- o Inzicht in beschikbare netcapaciteit (nu en later)
- o Per locatie (bijvoorbeeld per station, wijk, knooppunt)
- o Niet alleen ruimte op het station maar ook op de kabels

Kennisdeling

- o Kennisoverdracht en gedeeld inzicht
- o Duidelijke omschrijving van uitgangspunten, richtlijnen en beleidskaders

Actiegericht leren

- o Door doen bouw je kennis op
- o Oefenen in pilots
- o Leren van voorbeelden (wat werkt wel/niet?)

Hoe doen we het goed?

- o Waar moeten woningen aan voldoen?
- o Niet alleen nieuwbouw maar ook wat betreft bestaande bouw
- o Wat zijn tijdens de transitie de juiste keuzes? Bijvoorbeeld lease hybride warmtepomp in aanloop naar realisatie warmtenet

Gerelateerde thema's/ aandachtspunten

- o Watercongestie in samenhang met bouwen. Aangezien dat ook een zeer relevant obstakel vormt/gaat vormen voor de woningbouw zou ik die graag getackeld zien in regionaal verband.

Welke acties en vervolgstappen?

Concrete vervolgstappen

- o Bestuurders wonen aanhaken bij het vraagstuk
 - Leon Piepers (adviseur Warmte, RES) wordt uitgenodigd voor het PFO Wonen
 - Gezamenlijke bijeenkomst Wethouders Wonen & Duurzaamheid
- o Geven van toelichting op publicatie Bouwend NL door Ronalt Folbert in andere settings mogelijk

Bewoners betrekken

- o Bereidheid bewoners vergroten
- o Bewustwording stimuleren
- o Actief betrekken archetype bewoner
- o Inzicht in wat betekent netbewust bouwen uiteindelijk voor de bewoners

Samenwerking vormgeven

- o Overzicht stakeholders (gemeenten, netbeheerders, projectteams)
- o Voorbeelden en gezamenlijke aanpak (bijv. gemeente + Liander)
- o Collectieve oplossingen en collectieve kennis

Handelen en begeleiden

- o Perspectief Liander: wat levert de keuze voor netbewust bouwen op?
- o Informatie en begeleiding bieden
- o Praktische voorbeelden waarderen en verspreiden
- o Visualisatie draagt bij aan gedeeld begrip

Welke samenwerking is nodig?

Met elkaar afwegen en helder krijgen wat past

- o Per onderstation samenwerken door gemeenten
 - Verdeling is nu wettelijk niet mogelijk
 - Netbewuste keuzes zorgt voor meer ruimte, inzicht in welke ruimte is helpend voor het perspectief en samenwerking

Opgave combinaties

- o Gemeenten, ontwikkelaars, woningcorporaties, ontwikkelaars en netbeheerder
- o Gebiedsgericht + gebiedsoverstijgend (regionaal)
- o Regie op verdelingsvraagstuk (vanuit leefbaarheid)
- o Samen ontwikkelen: opgaven bundelen. Niet alleen focus op grootschalige ontwikkelingen. Juist voor kleinschalige opgaven (20 a 30 (huur) woningen) is samenwerking nodig.

Overzicht en duidelijkheid

- o Met wie werk je samen? En waarom?
- o Wie is waar van?
- o Wie is eigenaar van een collectieve oplossing?

Verbinding in de regio

- o Integraal kijken: woningen + voorzieningen
- o Gezamenlijk kaders afstemmen
- o Samen werken aan opgaveconstellaties

Afstemming en rollen

- o Duidelijkheid over gemeentelijke ontwikkelkaders
- o Rol netbeheerders (bijv. Liander) en regionale afstemming

Leren en verbeteren

- o Doen we nog wel het goede?
- o Moeten we onze koers bijstellen?
- o Leren van pilots en samenwerken aan concrete casussen: opgroeien in kraamkamers